

Q.P. Code : 10205

Second Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Degree Examination,
May/June 2019

(CBCS Scheme)

Language Sanskrit

Paper II – BHOJAPRABANDHA, GRAMMAR AND TRANSLATION

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to Candidates :

- 1) Answer in Sanskrit or Kannada or English.
- 2) Question Nos. I and VI should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत।

(10 × 1 = 10)

Select the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. बृहत्कथामञ्जरी कस्य कृतिः ?

- | | |
|--------------------|----------------|
| (a) क्षेमेन्द्रस्य | (b) सोमदेवस्य |
| (c) बुधस्वामिनः | (d) गुणाढ्यस्य |

2. बृहत्कथा कस्यां भाषायाम् अस्ति ?

- | | |
|-------------|-------------|
| (a) प्राकृत | (b) पैशाची |
| (c) पाली | (d) संस्कृत |

3. भोजप्रबन्धस्य कर्ता कः ?

- | | |
|----------------|-------------|
| (a) कुमारसेनः | (b) महासेनः |
| (c) बल्लालसेनः | (d) शूरसेनः |

4. भोजं मारयितुं मुञ्जः कं प्रेषितवान् ?

- | | |
|-----------------|----------------|
| (a) बुद्धिसागरं | (b) ज्ञानसागरं |
| (c) शकुन्तं | (d) वत्सराजं |

5. भोजः कस्मै द्वादशलक्षं ददौ ?
(a) शङ्करकवये (b) भीमकवये
(c) माधवकवये (d) चन्द्रकवये
6. द्रविडदेशात् कः आगतः ?
(a) महीधरः (b) लक्ष्मीधरः
(c) श्रीधरः (d) चक्रधरः
7. कल्पलता का ?
(a) धनम् (b) राज्यम्
(c) विद्या (d) वस्त्रम्
8. उदरम्भरिः कः ?
(a) क्षत्रियः (b) शूद्रः
(c) वैश्यः (d) ब्राह्मणः
9. कृतयुगालङ्कारभूतः कः ?
(a) मान्धाता (b) विधाता
(c) दाता (d) त्राता
10. "यथा राजा तथा प्रजाः" इति कः वदति ?
(a) वत्सराजः (b) बुद्धिसागरः
(c) ज्ञानसागरः (d) धर्मसागरः

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

(2 × 10 = 20)

Answer any **TWO** of the following :

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. कथासाहित्यम् अधिकृत्य परिचयात्मकं प्रबन्धं लिखत।

Write an introductory essay on Sanskrita Katha Sahityam.

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Q.P. Code : 10205

2. भोजस्य राज्यप्राप्तिः कथम् अभवत्? वर्णयत।
How did Bhoja secure the kingdom? Narrate.

ಭೋಜನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ವಿವರಿಸಿ.

3. भोजेन सह महाकवीनां प्रमुख संवादं निरूपयत।

Enumerate on the conversations of Bhoja with other great poets.

ಭೋಜನೊಂದಿಗೆ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಸಂವಾದವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.

- III. गद्यभागस्य कन्नड/आङ्ग्लभाषायां वा अनुवादं कुरुत।

(1 × 12 = 12)

Translate into Kannada or English :

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ :

ततः सभायामासीनो बुद्धिसागरः प्राह राजानम् - 'देव, भोजस्य जन्मपत्रिकां ब्राह्मणं पृच्छ' इति। ततो मुञ्जः प्राह - 'भोजस्य जन्मपत्रिकां विधेहि' इति। ततोऽसौ ब्राह्मण उवाच - 'अध्ययनशालाया भोज आनेतव्यः' इति। मुञ्जोऽपि ततः कौतुकादध्ययनशालामलङ्कर्वाणं भोजं भटैरानाययामास। ततः साक्षात्पितरमिव राजानामानभ्य सविनयं तस्थौ।

अथवा/Or/ಅಥವಾ

ततो वैराग्यमापन्नो वत्सराजो भोजं 'क्षमस्व' इत्युक्त्वा प्रणम्य तं च रथे निवेश्य नगराद्बहिर्घने तमसि गृहमागम्य भूमिगृहान्तरे निक्षिप्य भोजं ररक्ष। स्वयमेव कृत्रिमविद्याविद्भिः सकुण्डलं स्फुरद्वक्त्रं निमीलितनेत्रं भोजकुमार मस्तकं कारयित्वा तच्चादाय कनिष्ठो राजभवनं गत्वा राजानां नत्वा प्राह।

- IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत।

(2 × 4 = 8)

Annotate any **TWO** sentences :

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. देव, लोकोऽयं मां सर्वज्ञं वक्ति।

2. राजन्, सहसा वह्निमाविश।

3. तात, मया भोजराजो रक्षितः।

4. उत्तरार्धं न स्फुरति।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत।

(2 × 2½ = 5)

Write short notes on any **TWO** :

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. सिन्धुलः
2. बृहत्कथा
3. वत्सराजः
4. शकुन्त-मरालौ

VI. संस्कृतभाषायामुत्तरं लिखत।

Answer in Sanskrit.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

(अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत।

(5 × 1 = 5)

- | | |
|----------------|---------------|
| 1. राजपुत्रः | 2. अविवेकः |
| 3. रामलक्ष्मणौ | 4. उपग्रहम् |
| 5. मेघश्यामः | 6. पीताम्बरः |
| 7. जन्मपत्रिका | 8. विद्याधनम् |

(आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत।

(2 × 2½ = 5)

1. भोजः पत्रं लिखति।
2. राधया कृष्णः दृश्यते।
3. सः नगरं गच्छति।

VII. कन्नड/आङ्ग्लभाषायां वा अनुवदत।

(1 × 5 = 5)

Translate into Kannada or English :

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

कुरुक्षेत्रे सर्वे पाण्डवाः कौरवाः च युद्धाय कृतसन्नद्धा आसन्। पाण्डवानां सैन्यम् एकत्र, कौरवाणाम् अन्यत्र उपस्थितमासीत्। अर्जुनः एकः महावीरः। तस्य सारथिः श्रीकृष्णः। कौरवाणां सैन्ये स्थितान् स्वबन्धून् दृष्ट्वा अर्जुनः किंकर्तव्यताविमूढः अभवत्। शस्त्रं त्यक्तवान्। श्रीकृष्णः भगवद्गीताम् उपदिष्टवान्।